

UCHWAŁA

Dnia 9 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

Protokolant inspektor sądowy Anna Tarasiuk

przy udziale prokuratora Piotra Myszkowca
po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,
w dniu 9 maja 2023 r.,
wniosku Prokuratora Okręgowego w Lublinie
o podjęcie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej
prokuratora Prokuratury Rejonowej w Z. P.P. z dnia
5 października 2022 r. sygn. akt [...], za przestępstwo polegające na tym, że w dniu
17 sierpnia 2021 roku w L., w pokoju hotelowym F. w L. przy ul. [...], działając
wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą, wbrew przepisom ustawy z dnia 29
lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 - t.j.)
udzielił B. D. środka odurzającego w postaci ciastek stanowiących przetwory konopi
innych niż włókniste z zawartością THC, powodując u pokrzywdzonej stan
odurzenia i zatrucie skutkujące naruszeniem czynności narządu ciała oraz
rozstrojem zdrowia na czas nie dłuższy niż 7 dni, - tj. za czyn z art. 58 ust. 1 ustawy
z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050
— tj.) w zb. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

uchwalił:

1. zezwolić na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej
prokuratora Prokuratury Rejonowej w Z. P.P. za przestępstwo
polegające na tym, że w dniu 17 sierpnia 2021 roku w L., w pokoju
hotelowym Hotelu F. przy ul. [...], działając wspólnie i w porozumieniu
z ustaloną osobą, wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku
o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 - t.j.) udzielił

B. D. środka odurzającego w postaci ciastek stanowiących przetwory konopi innych niż włókniste z zawartością THC, powodując u pokrzywdzonej stan odurzenia i zatrucie skutkujące naruszeniem czynności narządu ciała oraz rozstrojem zdrowia na czas nie dłuższy niż 7 dni, - tj. za czyn z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 — tj.) w zb. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.;

2. kosztami niniejszego postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Prokurator Okręgowy w Lublinie w dniu 5 października 2022 r. wniósł do Sądu Najwyższego wnioszek o wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej P. P. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w Z., z uwagi na fakt, że materiał dowodowy zgromadzony w śledztwie o sygnaturze 1.Ds.[...] Prokuratury Okręgowej w L. dostatecznie uzasadnia podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa polegającego na tym, że w dniu 17 sierpnia 2021 r. w L., w pokoju hotelowym F. przy ul. [...], działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą, wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 - t.j.) udzielił B. D. środka odurzającego w postaci ciastek stanowiących przetwory konopi innych niż włókniste z zawartością THC, powodując u pokrzywdzonej stan odurzenia i zatrucie skutkujące naruszeniem czynności narządu ciała oraz rozstrojem zdrowia na czas nie dłuższy niż 7 dni, tj. czynu z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 — tj.) w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek jest zasadny.

Materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu przygotowawczym, przedstawiony przez prokuratora wraz z wnioskiem wskazuje na co najmniej dostateczne uprawdopodobnienie następujących okoliczności.

W dniach od 16 do 20 sierpnia 2021 roku w L. odbywało się szkolenie zorganizowane przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury na temat: "Sytuacja dziecka w konflikcie okołorozwodowym rodziców - aspekty cywilne i karne". Uczestnikiem tego szkolenia była między innymi B. D., zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w T., Wydział Zamiejscowy w X.. Uczestnikami szkolenia byli również P. P. - prokurator Prokuratury Rejonowej w Z. oraz B. F. - prokurator Prokuratury Rejonowej w W.. Osoby te poznały się w dniu 16 sierpnia 2021 r. w lobby hotelowym. W tym też dniu B. F. i P. P. namawiali B. D. do spożywania alkoholu w lokalach na terenie L., gdzie przebywali po pierwszej części szkolenia, jednak B. D. odmawiała.

W kolejnym dniu – 17 sierpnia 2021 r. we wtorek, zajęcia organizowane w ramach szkolenia rozpoczęły się od godz. 9.00. Około godziny 11.00 B. D. opuściła budynek KSSiP i w towarzystwie B. F. oraz sędziego M. L. udała się do jednego z lokali gastronomicznych na S. w L., gdzie po pewnym czasie dołączył do nich P. P. i we czworo poszli do restauracji T. na S., gdzie spotkali innych uczestników szkolenia. Wówczas B. D. wymieniła się z P. P. numerami telefonów, zaś około godziny 13.30 wraz z innymi osobami poszli do budynku KSSiP na obiad. Po obiedzie B. D. opuściła budynek KSSiP w towarzystwie m.in. prokuratorów: B. F. i P. P.. Po wyjściu z budynku Krajowej Szkoły, B. D. poszła do hotelu, ponieważ bolała ją głowa. Następnie, po godzinie 14.28, otrzymała wiadomość tekstową od P. P. o treści: „Dziękuję. Jesteś cudowna, że do niego poszłaś! Fajna dziewczyna z Ciebie. Z F. zapraszamy na ciastka. Kupić mleko?”. B. D. odpisała, że pije mleko kokosowe, wymieniając nazwę A.. Następnie poszła do swojego pokoju i położyła się spać. Kiedy wstała, około godziny 18.00 zobaczyła, że o godzinie 16.56 prokurator P. P. wysłał jej wiadomość o treści: „wstawaj mamy mleko kokosowe”. O godzinie 17.51 B. D. wykonała połączenie telefoniczne do P. P. i uzgodnili, że pokrzywdzona przyjdzie do zajmowanego przez niego pokoju hotelowego oznaczonego numerem [...]. Na miejscu poza P. P. był także B. F., który przyniósł ze swojego pokoju pakunek w foliowym woreczku koloru czarnego. Po przyjsciu B. D. do pokoju nr [...], P. P. w jej obecności nalał do kubka mleko kokosowe, a B. F. trzymał woreczek z zapieciem strunowym wielkości mniejszej niż kartka A4 z zawartością kilku ciastek w kolorze jasnobrązowym z czekoladą. B. D. zapytała towarzyszących jej

mężczyzn, czy te ciastka mają w swoim składzie jakieś substancje odurzające. B. F. i P. P. zaczęli się śmiać, wskazując, że: „przecież na szkolenie nie zabraliby ciastek z marihuaną”. Twierdzili także, że proponowane ciastka są z dodatkiem pokrzywy. Jeden z mężczyzn wyjął z woreczka i położył na stoliku ciastko, które B. D. spożyła, po czym poczęstowała się jeszcze jednym ciastkiem. Również B. F. i P. P. jedli opisane ciastka. Następnie około godziny 18.30 we troje udali się na kolację do restauracji hotelowej. Po kolacji pokrzywdzona źle się poczuła, miała problemy z utrzymaniem równowagi, zawroty głowy. Udała się do swojego pokoju. Położyła się na łóżku, poczuła drętwienie palców u rąk i nóg, miała halucynacje. Zadzwoiła do prokuratora P. P. pytając go czy w ciasteczkach, którymi została poczęstowana „nic nie było”. P. P. zaprzeczył i powiedział jej, że za chwilę przyjdzie do niej do pokoju. Po otwarciu drzwi P. P. pokrzywdzona położyła się i dalej odczuwała, że drętwieją jej ręce i nogi, poprosiła też, aby P. P. wezwał pogotowie ratunkowe, na co wymieniony powiedział, że ma rozładowany telefon. Przekonywał przy tym pokrzywdzoną, że nie potrzebuje pomocy medycznej. Gdy B. D. podniosła się i chciała wyjść, P. P. również wstał, złapał ją za rękę i stojąc w drzwiach, częściowo blokował wyjście. Pokrzywdzona napierając z całej siły przedostała się na korytarz i skierowała w kierunku recepcji, gdzie pracownica hotelu wezwała pogotowie ratunkowe. Po usłyszeniu wezwania pogotowia P. P. poszedł do windy. Wrócił do swojego pokoju, który po chwili opuścił, wynosząc paczkę w papierowym opakowaniu. Wszedł do pokoju B. F., skąd w dalszym ciągu trzymając opisaną paczkę wrócił do siebie. B. F. również poszedł do pokoju P. P. i po krótkim czasie wrócił do siebie. Następnie P. P. chowając paczkę za paskiem spodni wyszedł z hotelu. Przemieszczał się w okolicy bloków mieszkalnych w pobliżu hotelu, gdzie wyrzucił wyniesiony pakunek. Obserwował wejście do hotelu i po opuszczeniu terenu hotelu przez zespół pogotowia ratunkowego i funkcjonariuszy Policji wrócił do pokoju.

Podczas oczekiwania na pogotowie ratunkowe pomocy pokrzywdzonej udzielali pracownicy hotelu oraz dwie uczestniczki szkolenia; B. D. informowała te osoby o zjedzeniu ciastek, po których źle się poczuła, którymi poczęstowali ją koledzy w pokoju hotelowym. Wskazywała na P. P.. Była roztrzęsiona, było jej zimno, mówiła, że drętwieją jej ręce i nogi, nie mogła samodzielnie stać i utrzymać

równowagi, miała trudności z oddychaniem. Swoje zaburzenia przedstawiła także ratownikowi medycznemu, wiążąc je ze spożyciem ciastek, a także przybyłym na miejsce funkcjonariuszom policji, identyfikując prokuratora, który ją poczęstował imieniem P..

B. D. została następnie przewieziona do Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr [...] w L. ul. [...]. Przeprowadzone wówczas badanie jej moczu wykazało zawartość benzodiazepiny i THC. (k. 6)

Wewnątrz metalowej kasetki, ujawnionej w pomieszczeniu zajmowanym przez B. F., na podstawie badań przeprowadzonych przez Laboratorium Kryminalistyczne KWP w L., ujawniono drobne fragmenty pochodzenia roślinnego, zawierające obecność śladowych ilości delta-9-tetrahydrokannabinolu (A9-THC) i kannabinolu (CBN), to jest kannabinoidów występujących w konopiach, (k. 751-755)

Według opinii biegłych z I. Sp. s o.o. w B., we krwi B. D. stwierdzono obecność THC w stężeniu 8,9 ng/ml oraz jego metabolity: THC-OH w stężeniu 2,9 ng/ml i THC-COOH w stężeniu 36,1 ng/ml. Przyjęcie przez pokrzywdzoną przetworów konopi nastąpiło nie później niż kilka godzin przed pobraniem krwi (k. 333-349). We krwi P. P. stwierdzono THC-COOH w stężeniu 1,8 ng/ml, będący metabolitem substancji o działaniu psychotropowym - delta-9-tetrahydrokannabinolu oraz alkohol etylowy w stężeniu 0,58 % (k. 351-354). We krwi B. F. stwierdzono THC-COOH w stężeniu 6,9 ng/ml będący metabolitem substancji o działaniu psychotropowym - delta-9-tetrahydrokannabinolu oraz alkohol etylowy w stężeniu 2,48 %. (k. 356-359). Na podstawie uzyskanych wyników stężeń kwasu delta-9-tetrahydrokannabinolu, można ustalić, że P. P. i B. F. przyjęli delta-9-tetrahydrokannabinol, będący związkiem zawartym w przetworach konopi.

Według biegłych, stężenie THC we krwi, powyżej którego występuje stan odurzenia wynosi powyżej 2,5 ng/ml. U B. D. stężenie THC we krwi pobranej o godzinie 23.08 wynosiło prawie 9 ng/ml, a w momencie przedmiotowego zdarzenia było zapewne znacznie wyższe (na poziomie kilkudziesięciu ng/ml), co oznacza, że stopień jej odurzenia w krytycznym czasie był wysoki. Według biegłych dodatkowe substancje ujawnione w wynikach badania krwi i moczu pokrzywdzonej przyjmowane były przez nią w celach leczniczych, a Relanium (diazepam i jego

metabolity) zostało podane jej po zdarzeniu, przez zespół pogotowia ratunkowego. Przyjmowane przez B. D. leki oraz stosowanie diety ketogenicznej nie miało wpływu na jej stan odurzenia i ujawnione zachowanie. Objawy ujawnione u pokrzywdzonej, opisywane przez nią samą, obserwowane przez świadków oraz znajdujące się w dokumentacji medycznej były wypadkową dwóch stanów - z jednej strony były efektami toksycznego (psychoaktywnego) działania THC, a z drugiej zaś wynikały z zaburzeń nerwicowych na które cierpi pokrzywdzona. Zdaniem biegłych najprawdopodobniej po zauważeniu przez pokrzywdzoną pierwszych objawów działania THC zawartego najpewniej w spożytym ciastku, B. D. zaniepokoiła się, co wywołało kaskadę objawów związanych z rozwojem tzw. tężyczki połączonej z hiperwentylacją, typowej dla zaburzeń nerwicowych. Odnosząc się do możliwości przygotowania ciastek zawierających przetwory konopi z zachowaniem właściwości odurzających THC, biegli wypowiedzieli się, że THC zawarte w przetworach konopi jest termostabilne w temperaturach typowych dla piekarników domowych, co oznacza, że poddanie go działaniu wysokiej temperatury nie inaktywuje tej substancji. Co więcej, wysoka temperatura może zwiększać stężenie THC w produkcie, w wyniku rozkładu nieaktywnego kwasu tetrahydrokannabinolowego (THC-A), będącego prekursorem THC (k. 1416-1466).

Oceniając wpływ podanego w dniu 17 sierpnia 2021 roku środka odurzającego na stan zdrowia B. D. biegli wskazali, że podanie tego środka nie narażało pokrzywdzonej na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Skutki zatrucia pokrzywdzonej, po przyjęciu zwykle stosowanej dawki należy zakwalifikować jako lekki uszczerbek na zdrowiu (k. 1522-1523).

Powyższe okoliczności wynikają z zeznań świadka B. D., w których szczegółowo i spójnie przedstawiała przebieg wydarzeń w trakcie szkolenia z udziałem P. P. i B. F., a także z zeznań świadków P. P., A. S., I. K., B. K. i P. T., z którymi rozmawiała na temat zajścia. Wymowę relacji B. D. wzmacnia również treść opinii psychologicznej według której posiada ona zdolność percepcji, zapamiętywania oraz odtwarzania zdarzeń, nazywania własnych odczuć i emocji adekwatną do wieku, zachowane są u niej procesy orientacyjno-poznawcze, podczas przesłuchania opiniowanej nie zaobserwowano skłonności do konfabulacji

i wyolbrzymiania relacjonowanych zdarzeń, a na podstawie przesłanek psychologicznych zeznania składane przez B. D. można uznać za odzwierciedlające rzeczywistość (k. 729-735). Poza tym, zeznania pokrzywdzonej znajdują potwierdzenie w szeregu przeprowadzonych dowodach, w szczególności nieosobowych: korespondencji sms (k. 15-17), oględzinach pokoju hotelowego zajmowanego przez P. P. (k. 62-64, 81-82, 512-523), dokumentacji medycznej z Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr [...] w L. (k. 6,159-174), wynikach przeszukania u B. F. (k. 262-273,412), danych uzyskanych z telefonów pokrzywdzonej oraz P. P. i B. F. (k. 288-312, 620-622, 857-957, 1251- 1335, 1340-1413), a także w wynikach badań i opinii sądowo-toksykologicznych (k. 333-359, 1416-1467, 1522-1523) i wynikach oględzin zapisu monitoringu F. w L. (k. 558-582, 623-658, 686-702) i przyległego terenu (k. 772-804) i analizach połączeń telefonicznych (k. 1486-1521), a także pozostałych przedstawionych dowodów, dotyczących wszakże kwestii ubocznych. Okoliczności przedstawione przez pokrzywdzoną znajdują również potwierdzenie w zeznaniach funkcjonariuszy podejmujących interwencję: W. M. (k. 139-143), J. M. (k. 146-149), P. B. (k. 186-189), K. T. (k. 192-195), P. M. (k. 229-231), zeznaniach pracowników hotelu: M. M. (k. 152-156), P. L. (k. 360-363), K. D. (k. 366-370), A. O. (373-377), zeznaniach ratowników medycznych: D. Ł. (k. 480-484) i P. J. (k. 608-611) oraz zeznaniach części uczestników szkolenia: M. L. (k. 841-847), A. Z. (k. 1005-1010), J. M. (k. 1013-1017), M. T. (k. 1020- 1024), A. O. (k. 1045-1050), M. J. (k. 1057-1062), A. K. (k. 1076-1078), M. S. (k. 1131-1135), E. R. (k. 1138-1142) i A. L.(k. 1206-1208).

Według art. 135 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, prokurator nie może być pociągnięty do odpowiedzialności karnej bez zezwolenia sądu dyscyplinarnego. Natomiast stosownie do § 5 tego przepisu, sąd dyscyplinarny wydaje zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, jeśli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Wprawdzie w ustawie Prawo o prokuraturze brak jest legalnej definicji pojęcia „dostateczności”, o której mowa w art. 135 § 5 tej ustawy, niemniej można stwierdzić, że odnosi się ono do stopnia przekonania sądu, że istnieją obiektywne i racjonalne podstawy, aby podejrzewać, że prokurator popełnił zarzucany mu czyn. Poziom podejrzenia popełnienia przez prokuratora

przestępstwa, na potrzeby decyzji o uchyleniu immunitetu musi być na pewno wyższy niż jedynie spekulacje bądź domysły i powinien opierać się na rzetelnym i wiarygodnym materiale dowodowym.

Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, że materiał dowodowy załączony do wniosku przemawia za jego zasadnością, gdyż w sposób co najmniej dostateczny wynika z niego, że prokurator P. P. popełnił czyn opisany we wniosku, tj. zachowanie realizujące znamiona przestępstwa z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 157 § 2 k.k. Wbrew woli pokrzywdzonej i wbrew przepisom powołanej ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. udzielił B. D. środka odurzającego w postaci ciastek zawierających ziele konopi innych niż włókniste z zawartością THC. P. P. zapraszał pokrzywdzoną na ciastka (wiadomość sms), do których na jej prośbę nabył mleko kokosowe A. (ujawnione w lodówce zajmowanego przez niego pokoju), a B. F. okazywał jej woreczek z zapęciem strunowym z ciastkami, którymi po zapewnieniu przez obydwu prokuratorów o braku w nich środków odurzających, poczęstowała się pokrzywdzona. Wyniki badań toksykologicznych krwi pokrzywdzonej wykazały wysoki stan jej odurzenia delta-9-tetrahydrokannabinolem, który według wydanego na podstawie powołanej ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu substancji psychotropowych, środków odurzających oraz nowych substancji psychoaktywnych (Dziennik Ustaw z 2021 r. poz. 406) należy do środków odurzających z grupy I-N, które na podstawie art. 33 ust. 1 powołanej ustawy mogą być używane wyłącznie w celach medycznych, przemysłowych lub prowadzenia badań. Zażycie środka odurzającego spowodowało u pokrzywdzonej zatrucie, ocenione przez biegłych jako wypełniające dyspozycję lekkiego uszczerbku na zdrowiu. Nie ulega przy tym wątpliwości, że stopień społecznej szkodliwości opisanego wyżej zachowania nie może być uznany za znikomy, przeciwnie – okoliczności zdarzenia, postać zamiaru, a także pozostałe kryteria z art. 115 § 2 k.k. wskazują wręcz, że jest on wysoki.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy uznał, że konieczne jest uwzględnienie wniosku Prokuratora Okręgowego w Lublinie i zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora P. P. za czyn opisany w tym wniosku. Należy wskazać, że ze względu na charakter sprawowanego przez prokuratora urzędu,

ustawodawca zdecydował się na objęcie go immunitetem, którego istota sprowadza się do ochrony prawnej przysługującej osobie pełniącej ten urząd. Celem immunitetu prokuratorskiego jest zapewnienia prokuratorowi swobody działania i niezależności w wykonywaniu ustawowych obowiązków – immunitet ma zapobiegać wszelkiego rodzaju naciskom zewnętrznym, zarówno politycznym jak i innym formom represji, które mogłyby wpłynąć na decyzje prokuratora w zakresie ścigania przestępstw i ochrony interesu publicznego, lecz jednocześnie nie może on stanowić dla prokuratora ochrony w sytuacji popełnienia czynów nieliczących z powagą sprawowanego urzędu, stanowiących pospolite przestępstwa.

Należy zarazem zaznaczyć, że decyzja Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego jest następstwem stwierdzenia przesłanki „dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa” i umożliwia dopiero podjęcie dalszych czynności w toku postępowania karnego. Treść niniejszej uchwały nie jest zatem równoznaczna z przypisaniem winy prokuratorowi P. P. – to będzie ewentualnie mogło nastąpić w prowadzonym postępowaniu karnym.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[SOP]

[ł.n]